

Josep Benet actualitza el seu llibre sobre el president màrtir i Josep Bargalló es compromet a fer un informe sobre els crims de Franco i un cens de les víctimes

Les fotos de Companys

Ignasi Aragay
BARCELONA

On són les últimes dues fotos que se li van fer a Lluís Companys durant el consell de guerra el dia abans del seu afusellament, del qual avui fa 65 anys? Josep Benet assegura que les va localitzar en una institució militar, dipositades en una capsa amb altres pertinences del president màrtir, inclòs el característic mocador que portava a la butxaca de la camisa. Però quan un enviat de la Generalitat les va anar a buscar, ja no hi eren.

“Avui, a més del llibre refet per Josep Benet sobre els darrers dies de Companys, hauríem volgut presentar aquesta darrera documentació i pertinences que, o s’han deslocalitzat o els tarannàs no són tant”, va deixar anar ahir Josep Bargalló. El conseller primer va assegurar que s’havien fet “gestions a molt alt nivell que no han servit” i va dir que “la versió oficial és que no són on les havíem localitzat”.

Fonts del govern van indicar ahir que la caixa en qüestió presumiblement hauria estat traslladada d’un dipòsit militar a un altre, i que en el traspàs se n’hauria perdut la pista. Amb tot, tant Benet com el govern català pensen anar fins al final amb la recerca. “Igual com fa anys, amb en Senillosa, vam demanar els *papers de Salamanca* i ara espero que aviat arribin, també un dia arribaran les fotos de Companys”, va dir Benet.

Bargalló també va aprofitar l’acte d’ahir per donar satisfacció a dues peticions que

Josep Benet ahir saludant efusivament Gregorio López Raimundo, en presència de Jordi Carbonell i J.M. Castellet ■ M. ÀNGELS TORRES

Josep Benet ha reiterat els darrers temps. El conseller va assegurar que es tirarà endavant l’elaboració d’un informe per part d’una comissió de juristes i historiadors sobre els crims de Franco a Catalunya i que el govern també promourà la finalització d’un banc de dades sobre el cost humà que va tenir la guerra. Segons Benet, “són precisament coses com

aquestes, que altres nacions fan, les que demostren que som una nació”. Benet també va voler deixar clar que “Franco va ser un criminal de guerra” que hauria d’haver estat jutjat pel Tribunal Penal Internacional. Per Benet, però, això ara ja no és possible ni té sentit, però sí que en té fer l’informe: “Seria com l’acta d’acusació que s’hauria hagut de presentar al tribu-

nal i que ara es donaria a conèixer a l’opinió pública”.

La presentació al Palau de la Generalitat de la nova versió d’*El president Companys afusellat* (Edicions 62) es va convertir, de fet, en un doble homenatge al president Companys i a Josep Benet. Entre els assistents hi havia Josep Lluís Carod-Rovira, Antoni Tàpies, Jordi Carbonell, Joaquim Molas, Joan Colomines,

Gregorio López Raimundo, Moisès Broggi, Joaquim Ferrer, Jordi Porta, Borja de Riquer, Joan B. Culla, Jaume Sobrequés, Andreu Mayayo, Josep M. Solé i Sabaté, Josep M. Muñoz i Jordi Úbeda. A la taula, Josep M. Castellet en nom d’Edicions 62 i Josep Fontana, que es va encarregar de fer el parlament acadèmic.

Restes de feixisme

Fontana va criticar que “des del mateix govern espanyol s’estiguin frenant les accions per recuperar la memòria històrica”, cosa que demostra que hi segueixen havent “restes del feixisme”, i això quan “se suposa que a Madrid hi ha un govern d’esquerres”. Fontana, més enllà de l’elogi de Benet i la seva obra, va recla-

mar una visió completa de tota la trajectòria de Companys: “Cal rescatar la seva vida de l’ombra que damunt d’ella ha estès la seva mort”. En aquest sentit, va assegurar que falta conèixer molt millor el context dels Fets d’Octubre del 1934 –“en especial què passava a Madrid”– i l’actuació de personatges de dretes durant els inicis de la Guerra Civil. En aquest punt, Fontana va citar el cas de Miquel Mateu, que va aconseguir marxar a l’exili gràcies a l’ajut de la Generalitat i que un cop a l’estranger, va abocar-se a ajudar Franco amb els seus decisius contactes en el món capitalista internacional. De fet, l’aviació feixista “mai no va bombardejar la Hispano Suiza [la fàbrica de Mateu]”, va reblar Benet. A més, Fontana es va referir als “enemics ocults de l’interior”, per exemple al desconeixement absolut que hi ha sobre la identitat dels 13 agents secrets que Franco deia que tenia aleshores a Barcelona: “Podríem tenir moltes sorpreses”.

El llibre de Benet no en té, de sorpreses, respecte al que ell mateix ja havia publicat, però sí molts detalls nous i més documentació annexa. Entre altres coses, l’autor hi ha volgut recalcar el pensament de Companys, que resumeix aquesta frase molt repetida pel president els darrers mesos de vida: “Són molts els que hi ha per defensar altres causes nobles, però Catalunya només ens té a nosaltres”.

La versió castellana del llibre es presentarà a Madrid el 17 de novembre amb Nicolás Sartorius. ■

Frases

“Les darreres fotos de Companys, que havíem localitzat, o s’han deslocalitzat o els tarannàs no són tant”

Josep Bargalló
CONSELLER PRIMER

“Franco va ser un criminal de guerra i s’hauria de fer un informe que sigui com l’acta d’acusació”

Josep Benet
HISTORIADOR

“No s’entén que des del mateix govern espanyol es frenin accions per recuperar la memòria històrica”

Josep Fontana
HISTORIADOR

El Comentari

Ferran Sáez

L’opi del poble

Lenyorat Manuel Vázquez Montalbán sostenia que el futbol és l’única religió possible dels nostres dies. La premissa resulta matisable, però s’acosta a la realitat. En tot cas, Montalbán mai no va gosar completar l’inevitable sil·logisme que es derivava de les seves conviccions marxistes, segons les quals la religió és l’opi del poble. La conclusió és tan òbvia que no paga la pena ni escriure-la. Dic tot això perquè dilluns i di-

marts em vaig haver d’empassar –i suposo que vostès també– unes quantes hores de metafísica futbolera com a conseqüència d’un fet tan trivial que fóra abusiu qualificar d’incident.

A veure, resulta que un jugador del Barça, Puyol, va empènyer o va ser empès per un tal Vicente, que no sé on juga (ni m’importa). Molts mitjans de comunicació, especialment la televisió, van dedicar si fa no fa els mateixos minuts a aquest

–diguem-ne– episodi que al terratrèmol que acabava de devastar el Pakistan.

Gràcies a l’inestimable ajut d’alguns intel·lectuals addictes a la piloteta, hem acabat banalitzant un procés d’idiotització social que no crec que tingui precedents històrics. El més greu de tot plegat és que això no ha servit perquè el personal practiqui més esport –si fos així, rai–, sinó perquè visqui en un estat mental a mig camí entre

Gràcies a l’ajut d’alguns intel·lectuals addictes a la piloteta, hem acabat banalitzant un procés d’idiotització social

la sedació i la histèria.

“Quedi clar que no estic defensant la cultura d’elit en detriment de la que agrada a les masses; no hi crec, en aquesta distinció. Em refereixo a una altra cosa: a la normalització del consum d’opi, a l’assumpció d’una màxima segons la qual la gent necessita una dosi diària de collonades per anar tirant.

Si es tracta d’això, recordin que hi ha drogues molt més dures i efectives.